

HORIZONT

KULTÚRNO - SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK OBCE RUDŇANY

ROČNÍK XXXI.

ČÍSLO 2

FEBRUÁR 2024

NEPREDAJNÉ

MEDZINÁRODNÝ DEŇ MIERU

Vstúpili sme opäť do Nového roku a okrem toho, že niektorí si opakovane dávajú s odbíjaním polnočných zvonov a prelomov rokov nové predsavzatia a sľuby, hneď prvý január je krásny deň - Medzinárodný deň mieru. Nazýva sa aj Svetovým dňom pokoja a oslavuje sa od roku 1968 na podnet pápeža Pavla VI.

Aké by to bolo pekné, keby sme si o polnoci všetci priali to isté – mier. Ale bohužiaľ nestačí, aby sme si to priali len my, obyčajní ľudia, ale aj tí, ktorí veľakrát bez súhlasu väčšiny, bez ohľadu na druhých, s cieľom naplniť svoje egoistické ambície porušujú podstatu a pravidlá, tohto neskutočne cenného a vzácneho slova. Vidíme to všade okolo seba, vidíme to pri každom zapnutí televízora, vo všetkých správach. Najhoršie, že časom sme si v určitom zmysle už na to aj zvykli. Zo začiatku nás tie útoky krajín voči sebe šokovali, vystrašili a hoci sme všetci dúfali, že sa to v krátkom čase vyrieši, nie je to tak. Naďalej nám ukazujú ako zbytočne zomierajú ľudia, aj keby nemuseli, ako zbytočne sa ničia domy, mestá, pamiatky, elektrárne, všetko to, čo ľudia predtým sami vytvorili. Sme ľudia, ako radi hovoríme, najvyššie, najdokonalejšie bytosti na zemi, ale ani zvieratá neničia len tak svoje obydlia, nemajú v sebe toľko krutosti, ako vedia spôsobiť ľudia svojou „dokonalosťou“. Aký majú dôvod? Prečo nie sme spokojní s tým, čo máme, prečo má človek tendenciu viac sa sťažovať, ako sa tešiť zo života? Prečo si chceme privlastniť a ovládnuť to, čo nie je naše? Myslíte, že to nás urobí šťastnejšími?

Preto by sme nemali zabúdať na to, koľkí položili svoje životy za našu slobodu, za to, že dnes môžeme žiť v mieri, v našej samostatnej krajine. A tak ako každý rok, aj tento rok si dňa 23.1.2024 vedenie obce a pracovníci Ocú pripomenuli 79. výročie oslobodenia našej obce sovietskou armádou. Nezabúdame.

Ing. M. Malecová

NAŠI SENIORI

Rok 2024 sme otvorili nielen sľubmi a krásnymi predsavzatiami, ale aj návštevou divadelného predstavenia. Dňa 26.1.2024 sa zúčastnilo 12 členov ZO SZPP divadelného predstavenia "SEPTUCHY". Bola to dramatizácia románu o dospievaní, priateľstve a ľuďoch v regióne Podlasie, ktorý je opradený legendami. Obdobie dospievania dvoch dievčat ovplyvňuje ich rodný kraj. Rozprávačka a jej priateľka Dorota prežívajú priateľstvá, lásky i starosti každodenného života v Podlasi. Už teraz sa tešíme na ďalšie divadlo v mesiaci február.

Alena Drefkova.

VALENTÍN

*Február nám zase svieti,
zamilovaní sú ako deti.
Taký krásny dník nám žiari,
v každom jednom kalendári.*

*Úsmevy na tvárach sú,
bozky im teplo prinesú.
Objatia tiež nesmú chýbať,
začneme svet krajšie vnímať.*

*Farebné kvetinky potešia dievky,
chlapcov zas plný hrniec polievky.
Veď každá láska vrie ako bubliny,
preto sa hovorí, že vzniká v kuchyni.*

*Krásny dnik nech doladí romantická
večera,
na stole nech je obrus sfarbený
do červena.
Červená je symbolom, že je láska
intenzívna,
prajem láskyplný celý život, nielen na
Valentína.*

Natália Straňáková

INFORMÁTOR OcÚ Z komisií ...

Začal ďalší kalendárny rok a s ním aj nový rozpočet a nové plány do budúcnosti. Pri OcÚ pracuje 7 komisií a tak sme sa chceli predsedov jednotlivých komisií opýtať:

Čo pokladáte za prioritu Vašej komisie v tomto kalendárnom roku, čím sa budete zaoberať, resp., čo by ste chceli stihnúť urobiť?

Komisia pre rozpočet a majetok obce

V aktuálnom kalendárnom roku je našou prioritou dokončenie projektu Domova sociálnych služieb. Menšími plánovanými projektami sú vybudovanie dvoch ihrísk, výstavba hracej plochy pri základnej škole. Veľkou výzvou je určite realizovanie výstavby budovy základnej školy, nakoľko súčasná kapacita hlavnej budovy a elokovaného pracoviska je už nepostačujúca. Plánovaná je aj výstavba novej budovy materskej školy.

Komisia pre kultúru, šport a školstvo

V roku 2024 pripravujeme pre našich občanov prioritne dve akcie, ktoré sa medzi občanmi tešia obľube, t.j. Vitaj leto a Jubilanti. Akcia Vitaj leto je naplánovaná na 6.7.2024 a jej súčasťou bude ozaj bohatý kultúrny program. Súčasťou Osláv jubilantov bude už tradičné zapalovanie vatry SNP vo večerných hodinách. Určite sa ešte nejaké akcie menšieho rozsahu zorganizujú, ale hlavnými sú pre nás práve tieto dve.

Mgr. Lukáš Bodziony

Komisia pre rómsku problematiku zasadala 4.1.2024 a pojednávala plán činnosti komisie na I. polrok 2024, ktorý je nasledovný:

Január - riešenie neplatičov prenajatých pozemkov za asistencie obecnej polície a pracovníkov pre bývanie z projektu RT I.

Február - kontrola dodržiavania platenia nájomného v obecných nájomných bytoch za asistencie obecnej polície a pracovníkov pre bývanie z projektu RT I.

Marec - Jarné upratovanie v rómskych lokalitách

Apríl - Medzinárodný deň Rómov

Máj - maľovanie a oprava fasád bytoviek v lokalitách 5RP II a Zabíjanec

Jún - oprava prístupovej cesty v lokalite 5RP II, aj kontrola dodržiavania platby nájomného v obecných bytoch a nájomného za prenajaté pozemky

Marek Horváth (Predseda komisie pre rómsku problematiku)

Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a kontroly má 3 členov z radov zvolených poslancov obecného zastupiteľstva. Členovia komisie majú špecifické postavenie a riadia sa podľa ústavného zákona NR SR č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov. Pôsobnosť ústavného zákona sa vzťahuje aj na funkcie staros-

tov obcí, ktorí sú verejnými funkcionármi. Predmetom úpravy ústavného zákona je:

- a) nezlučiteľnosť funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností,
- b) povinnosti a obmedzenia pre verejného funkcionára na účel zamedzenia vzniku rozporu osobného záujmu verejného funkcionára s verejným záujmom pri výkone verejnej funkcie,
- c) zodpovednosť verejného funkcionára za nesplnenie alebo porušenie povinností a obmedzení ustanovených týmto ústavným zákonom vrátane sankcií, ktoré možno verejnému funkcionárovi za takéto nesplnenie alebo porušenie povinností alebo obmedzení uložiť.

Prioritou našej komisie na celé funkčné obdobie je dodržiavanie ústavného zákona, členovia komisie každoročne oboznamujú na zasadnutí obecného zastupiteľstva ostatných poslancov, či boli zo strany starostu obce dodržané jednotlivé ustanovenia zákona.

PhDr. Eva Krajňáková, PhD.

Do uzávierky nám poslali odpovede len predsedovia štyroch komisií, ďakujem im za odpovede a ostatní napíšu snád'niekedy nabudúce.

Ing. M. Malecová

UZNESENIA ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA ZO DŇA 29.01.2024

Uznesenie OcZ č. 1/12/2024

OcZ schvaľuje program 12. zasadnutia obecného zastupiteľstva

Uznesenie OcZ č. 2/12/2024

OcZ schvaľuje návrhovú komisiu v zložení PhDr. Eva Krajňáková, PhD., p. Ladislav Dunka

Uznesenie OcZ č. 3/12/2024

OcZ schvaľuje za overovateľov zápisnice p. Milana Šaríka, Mgr. Lukáša Bodzionyho

Uznesenie OcZ č. 4/12/2024

OcZ berie na vedomie Správu o kontrolnej činnosti za rok 2023

Uznesenie OcZ č. 5/12/2024

OcZ berie na vedomie Zmenu rozpočtu rozpočtovým opatrením č. 7/2023 podľa § 14 ods. 2 písmena a), b), c) zákona č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v zn. n. p.. Zmenou rozpočtu sa celkové príjmy a celkové výdavky navýšia o 230 342 €. Zároveň sa tým upravuje finančná časť programového rozpočtu obce pre rok 2023.

Uznesenie OcZ č. 6/12/2024

OcZ berie na vedomie Správu o čerpaní poskytnutých dotácií z rozpočtu obce za rok 2023

Uznesenie OcZ č. 7/12/2024

OcZ berie na vedomie Zmluvu o partnerstve – Budovanie Centra integrovanej starostlivosti v obci Rudňany, s. č. 79 uzavretú medzi obcou Rudňany a MUDr. Annou Hájekovú, Doktorka s. r. o., zastúpená MUDr. Ivetou Fulkovou, MUDr. Marcelou Melikantovou, MUDr. Branislavom Pencákom a DEVA – GYN, s. r. o., zastúpená MUDr. Marínou Tripšanskou

Uznesenie OcZ č. 8/12/2024

OcZ schvaľuje Nájomnú zmluvu o nájme nebytových priestorov – gynekologickej ambulancie, s. č. 79 uzavretú medzi prenajímateľom obcou Rudňany a nájomcom DEVA – GYN, s. r. o., zastúpená MUDr. Marínou Tripšanskou, Pri Prameni 1348/10, Levoča

Uznesenie OcZ č. 9/12/2024

OcZ schvaľuje Zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy o zriadení vecného bremena, ktorej predmetom je strpieť umiestnenie a pripojenie Trafostanice a VN prípojky na slúžiacich pozemkoch registra „C“ par. č. 916/5 zasta-

vaná plocha a nádvorie o výmere 5841 m², par. č. 913/8 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 5531 m², par. č. 908 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 10070 m², par. č. 885/5 zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1189 m² v k.ú. Rudňany, L.V. č. 1 uzavretú medzi povinným z vecného bremena Obec Rudňany a oprávneným z vecného bremena Východoslovenská distribučná a.s., Mlynská 31, Košice

Uznesenie OcZ č. 10/12/2024

OcZ berie na vedomie Dodatok č. 27 k Zmluve o zbere, odvoze a zneškodňovaní komunálneho odpadu z obce Rudňany č. 6000/2002/V-18 uzavretý medzi objednávateľom obec Rudňany a zhotoviteľom Brantner Nova, s.r.o., Sadová 13, Spišská Nová Ves

Uznesenie OcZ č. 11/12/2024

OcZ berie na vedomie žiadosť o vzdanie sa členstva v Komisii pre rómsku problematiku p. Silvestra Horvátha dňa 18.12.2023

KALEIDOSKOP

Vraví sa, že žijeme tu a teraz, že si máme vychutnávať silu prítomného okamihu a tancovať akoby sa nikto nepozeral. Aristoteles tvrdil, že na prítomnosti je príjemná činnosť, na budúcnosti nádej a na minulosti spomienky. Minulosť...nech už bola akákoľvek, no milé spomienky Ťa budú sprevádzať a hriať pri srdci v chladných časoch a budú Ťi rozjasňovať cestu v čase noci...

Tak si prostredníctvom týchto fotografií zacestujme v čase a zaspomínajme si na časy síce dávno minulé, no bezstarostne krásne.

Mgr. K. Duřová

Foto:Miroslav Benčo

Foto:Miroslav Benčo

Foto:Miroslav Benčo

Anketa...

V mesiaci február sa každoročne slávi Svetový deň chorých od roku 1992, kedy ho ustanovil pápež Ján Pavol II. ako deň, venovaný nevyliciteľne chorým ľuďom na celom svete, s cieľom vytvárať čo najlepšie podmienky pre chorých. Na počesť tohto sviatku som sa rozhodla, že Vám zozbieram niečo užitočné a motivujúce priamo od našich občanov, ktorí to v živote nemajú ľahké a to od najmladších, až po tých najstarších. Do ankety sa zapojilo 15 respondentov a tu sú ich odpovede na naše otázky:

1. Aký máte názor na naše zdravotníctvo? Čo by bolo treba zlepšiť, aby sa ľudia v nemocniciach a čakárňach cítili lepšie? Prípadne, čo Vám chýba v našej obci, aby naše zdravie bolo ešte pevnejšie?

A1: No naše zdravotníctvo by mohlo byť aj lepšie. Hlavne by mali byť lekári trochu prívetivejší.

A2: Zlepšenie kvality zdravotníctva, investovanie financií do priestorov a do personálu

A3: Ja konkrétne som s ničím ešte nemala problém v zdravotníctve a v obci neviem, lebo tam nechodím.

A4: V Rudňanoch by mohol byť stacionár - v zdravotnom stredisku aspoň jedna miestnosť, kde sa budú ľuďom podávať infúzie. Nie každý (hlavne tí starší) má doma auto a môže dochádzať do Spišskej Novej Vsi každý deň.

A5: Naše zdravotníctvo vo všeobecnosti napriek technike ide dole vodou, chýba empatia a ochota skutočne pomôcť, je to o bodovom ohodnotení a o poplatkoch, nesmierne dlhé čakacie doby a ešte strhnutie kreditu za e-časnku. Chýbajú hlavne kurzy

ako využiť bylinky, chýba poradca na otužovanie a stravovanie.

A6: U nás zdravotníctvo v Rudňanoch nie je zlé, ale poklesom roboty zanikli aj niektoré vyšetrenia, hlavne odborné, laboratórne, audio a pod. Škoda, že priestory po rekonštrukcii sa neprevzdušnili, nepresvetlili, ale naopak ešte viac zabednili. Ináč, ďakujem Pánu Bohu, že máme pani doktorku Hájekovú, že i napriek veku ešte robí, lebo pri tých prelietavých odborných lekároch by mohli stredisko zrušiť.

A7: Naše zdravotníctvo určite nie je v poriadku. Chýbajú nám lekári, resp. aj tí, čo tu sú, odchádzajú, lebo sa im nepáči, ako to na Slovensku funguje a chápem ich. To, aby sa ľudia v nemocniciach cítili lepšie by vyriešilo hlavne to, ak by sa o nich starali ľudia, ktorí chodia do práce s láskou.

A8: Čo sa týka zdravotníctva, tak na tom určite nie je dobre, skôr horšie. Ktovie kde sa stala chyba, ale možno v tom, že je to pre nich niekde v zahraničí zaujímavejšie. Zdravotná starostlivosť v obci je na tom podľa mňa dobre. Máme tu všetko, čo potrebujeme.

A9: Najstť spôsob, aby ľudia v čakárňach nečakali hodiny, aby sa mohli objednať nie len online cez e-časnku, ale aj telefonicky, alebo osobne, aby sa pacienti i zdravotníci k sebe správali úctivo a ústretovo. Pre pacientov je veľmi zlé, keď si sami musia hľadať rôznych odborných lekárov (niekedy aj mimo okresu), pre seniorov je veľmi ťažké chodiť do rôznych iných miest a hľadať roztrúsených lekárov.

A10: Aký? Je to ťažko povedať, keď si zdravý, nepotrebuješ lekára, keď si chorý, robíš všetko, aby si bol ošetrený. Veľa je chorých, ale

málo lekárov. Je to otázka na vládu, ako si udržať lekárov, aby ostali doma po skončení školy.

A11: Naše zdravotníctvo, ako také, na Slovensku nie je určite poriešené tak dobre, napr. keď niekto potrebuje odborné vyšetrenie, musí čakať dlhé mesiace, kým príde na rad, niektorí lekári berú peniaze za obyčajné vyšetrenie, napr. odber krvi a moču, alebo predoperačné vyšetrenie, pritom sú zazmluvnení so všetkými zdravotnými poisťovňami, u iných sa za to neplatí (hovorím z vlastnej skúsenosti). Keď sa mám vyjadriť konkrétne k lekárom a čakárňam v našej obci, musím priznať, že sú pekné. Jediné, čo musím vytknúť, je to, že niektorí pacienti sa nevedia správať a nerešpektujú pokyny a nariadenia lekárov (nechcem nikoho uraziť).

A12: V našom zdravotníctve je málo odborných lekárov, sú dlhé čakacie lehoty na vyšetrenia a uvítal by som viac možností sa objednať aj online. V našej obci mi k upevňovaniu zdravia nechýba nič.

A13: Je nedostatok odborných lekárov a sú dlhé čakacie lehoty. Častokrát, kým sa pacient dostane k odborníkovi, jeho problém je minulosťou.

A14: Naše zdravotníctvo je oproti iným krajinám veľmi zaostalé. Je potrebné, aby boli vynovené ambulancie a taktiež, aby mladí ľudia mali chuť pracovať v oblasti zdravotníctva, tým pádom by sa „omladil“ náš systém zdravotníctva a možno by sme sa stretávali s väčšou ochotou a ľudskosťou.

A15: Myslím si, že naše zdravotníctvo nie je v najlepšom stave, čakacie lehoty u lekárov sú nepriemerane dlhé a určite by bolo

lepšie to zefektívniť nejakým informačným systémom, ale zase nie tak, aby to prácu sťažovalo a robilo ju komplikovanejšou, ale naopak. Dala by sa na to možno využiť nejako umelá inteligencia, ktorá teraz čoraz častejšie vstupuje do našich životov, ktovie. Čo sa týka našej obce, som s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti tu v Rudňanoch spokojná. Chodím iba k pani zubárke a som s ňou spokojná.

2. Ako sa Vy vyrovnávate s chorobami a akými babskými trikmi si udržiavate, poprípade zlepšujete zdravie?

A1: Zatiaľ sme na tom po zdravotnej stránke celkom OK.

A2: Vitamíny, prírodné doplnky výživy, tradičná čínska medicína, chlorella a jačmeň.

A3: Bylinkové čaje.

A4: Najlepší je čaj zo žihľavy.

A5: Využívam najprv babské rady a až potom siaham po medikamentóznej liečbe.

A6: Pijem bylinné čaje a užívam doplnky stravy.

A7: Väčšinou chorobu vyriešim tak, že ju prechodím, čo nie je až také dobré, lebo sa častokrát môže vrátiť späť, ale nie som typ, ktorý bude ležať v posteli, hoci aj keď má teploty.

A8: Málokedy som chorý a keď áno, väčšinou to vyriešim Paralelonom alebo Ibalginom. Antibiotiká som už nebral, ani nepamätám. Mám radšej všelijaké bylinkové čaje a tie pijem stále počas roka, možno aj tie napomáhajú v imunite.

A9: Beriem veľmi veľa liekov, no zdravie si vylepšujem aj doplnkami stravy, zdravšou a kvalitnejšou stravou, dodržiavaním pitného režimu a pohybom.

A10: Som evidovaná u lekára, kde chodím na pravidelné kontroly.

Dostanem dátum a čas, ktorý dodržiavam. S liekmi zatiaľ nemám problémy. Okrem nich používam aj čaje (repík lekársky, lipový a mäťový).

A11: Osobne používam iba jeden babský trik: šťava z čerstvého citróna, med, cibuľa. Moja mamka mi ju robieva od malička. Pri mojich ochoreniach musím užívať niekoľko druhov liekov, bez ktorých nemôžem byť, ani keby som neviem ako nechcela.

A12: S chorobami sa vyrovnávam dobre, väčšinou to riešim voľnopredajnými liekmi.

A13: Myslím, že i vďaka dostatku pohybu na čerstvom vzduchu nezvyknem byť často chorá. Samozrejme, telu doprajem aj dostatok vitamínov.

A14: Lekárov nezvyknem navštevovať, aj keď môj všeobecný lekár je veľký profesionál a odborník. Pokiaľ je to potrebné, idem za ním a vždy mi poskytne adekvátnu liečbu. Babskými radami sa nezvyknem liečiť, ale taktiež nie ani antibiotikami.

A15: S chorobami sa vyrovnávam najskôr s bylinkovými čajíkmi a snažím sa chorobu najskôr vyliečiť bez ťažkých liekov alebo antibiotík. Ak už nie je iná cesta, tak siahnem aj po antibiotikách. Čo sa týka babských trikov, používame celá rodina na kašeľ čaj zo slezu, kvety necháme vysušiť, potom ich zalejeme vodou, necháme vylúhovať a toto pijeme.

3. Na záver prezradte všetkým, čo Vám pomáha v ťažkých časoch zabudnúť na všetko zlé, myslieť optimisticky a neprenášať problémy a zlú náladu na druhých?

A1: Treba ku všetkému pristupovať s úsmevom a ako sa povie s triezvou hlavou.

A2: Žiaľ, mňa ťažké časy veľmi psychicky oslabujú a nenašla som liek na to, aby som mala väčšinou

pozitívne myslenie v ťažkých časoch, ale stále pracujem na tom a nikdy sa nevzdávam, lebo raz ten pokoj určite nájdem. No keď mám ťažké časy, tak vtedy neviem ísť z depresie a neprenášať ju ďalej. Neviem s tým ešte tak pracovať, ale už je to teraz naozaj lepšie, hlavne, keď je všetko OK, vtedy som taká celkom dosť pozitívna, no ale v ťažkých časoch som fakt stále ešte pesimista. Ja však stále pevne verím, že so všetkým sa dá dnes pracovať, len treba zotrvať, bojovať, nikdy sa nevzdávať, ale aj počúvať, učiť sa a veriť, že aj dobro raz príde, len treba vyčkať a neriešiť nič pod vplyvom emócií.

A3: Rodina.

A4: Na túto otázku neviem odpovedať, tiež potrebujem na to odpoveď. Hi hi. Ale nie, keď mám zlú náladu, vtedy som najradšej sama.

A5: Odreagujem sa tvorbou umením, wellness, túra. (B.S.)

A6: Najviac mi pomáhajú deti, vnúčatá, manželka a taktiež prechádzky a túry. (P.K.)

A7: V týchto ťažkých časoch je to všelijaké. Veľa ľudí má problémy a prenáša ich na druhých. Snažím sa tomu vyhýbať tak, že čo sa zlé stalo, napr. v práci, to domov nenesím a nechávam to tam. Tak si držím dobrú náladu, keď som doma a za tie roky som sa to už nejako naučila.

A8: Čas strávený doma s rodinou, v pokoji, bez zhonu, ktorý zažívame každý deň v robote. To ma upokojí natoľko, že nemyslím na to zlé, čo sa deje vonku.

A9: Mám činnosťami naplnený celý deň - čítam, hrám stolnú logickú hru scrabble, učím sa cudzí jazyk, hrám sa rôzne hry na počítači, pozerám TV. Aj keď som sama doma, som v pohode. (E.C.)

A10: Snažím sa mať vždy dobrú

náladu a keď mám problémy, stačí, keď sa pozriem na moje vnúčatá. Vtedy všetko zlé pomíne a je dobrá nálada. (M.M.)

A11: Pri tejto otázke nemusím 2x rozmýšľať nad odpoveďou. V prvom rade mi pomáha moja rodina: mamka, môj manžel a náš psík. V ďalšom rade mi veľmi pomáha moja práca: tvorba jedinečných a unikátnych ozdôb a dekorácií. (P.G.)

A12: V ťažkých časoch mi pomáha, keď sa môžem venovať svojim koníčkom.

A13: Ak mi je ťažko, utekám do prírody, alebo sa venujem športu.

A14: Určite výborným prostriedkom na optimizmus je prechádzka v krásnej prírode, ktorú máme v okolí našej obce.

A15: Mne najviac pomáha psychohygiena v podobe kávy. Prídem domov z práce a chvíľu nič nerobím, iba si sadnem, v tichosti vypijem kávu, buď sama, alebo s babkou. Káva je môj doplnáč energie a zároveň vtedy nemyslím na iné veci, iba na ten konkrétny okamih. Myslím, že toto

veľa ľuďom chýba, lebo sú stále v jednom kolotoči povinností a problémov, ale polhodina nič nerobenia nezabije nikoho. Nie som veľmi akčný človek, to znamená, že namiesto neustáleho hľadania si práce a akčného trávenia života, dám prednosť pokoju, prečítaniu si knižky a času, ktorý mám sama pre seba.

Ďakujem za Vaše odpovede a prajeme hlavne veľa zdravia.

Natália Straňáková

POZDRAVY Z MINULOSTI...

Tak sa bude volať nová rubrika, v ktorej vám budeme prinášať zaujímavosti z obecných a školských kroník z nášho Archívu baníctva.

Ponúkame Vám prvú z nich :

V základnej škole pôsobilo od nepamäti viacero krúžkov. Jedným z najznámejších a určite najobľúbenejším bol spevácky zbor, ktorý vznikol v školskom roku 1958/59 a nepretržite fungoval niekoľko rokov.

Viedol ho pán učiteľ Pavol Slobodník, ktorý bol hudobníkom telom i dušou.

Zbor tvorilo 85 žiakov. Hneď v prvom roku pôsobenia získali 2. miesto na okresnej speváckej súťaži. V ďalších rokoch boli ešte úspešnejší. Zúčastňovali sa súťaží aj mimo okresu a umiestňovali sa pravidelne na prvých miestach.

V rámci krúžku fungovala aj tzv. UDIERKA – zoskupenie 9-10 dievčat, ktoré reprezentovali školu pri obecných slávnostiach, uvítaní novorodencov na obecnom úrade, oslavách jubileí a zúčastňovali sa aj rôznych vystúpení v okrese.

Mgr. L. Bodzionyová

Učiteľ Pavol Slobodník

Udierka

Z NAŠICH ŠKÔL

MATERSKÁ ŠKOLA Č.89

Exkurzia v našej obci

Dňa 26. januára 2024 deti so svojimi pani učiteľkami navštívili Obecný úrad v Rudňanoch. Hneď po príchode nás milo privítal p. starosta Bc. R. Neuvirth. Detičky sa predstavili menom a spolu s p. starostom sme sa vybrali na exkurziu priestorov obecného úradu. Postupne sme navštívili všetky kancelárie. Počas tejto návštevy sa deti oboznámili s prácou p. starostu, p. prednostky, p. sekretárky, p. ekonómky, p. účtovníčky i p. matrikárky. Deti mali možnosť nahliadnuť do miestnosti, z ktorej sa hlásia oznamy do miestneho rozhlasu. V závere tohto milého a poučného stretnutia sa deti poďakovali obrázkami a básničkou o našej obci. Detičky odchádzali plné nadšenia o čom svedčí výrok našej škôlkarky – DNES TO BOL FANTASTICKÝ DEŇ. Po odchode z obecného úradu sme navštívili aj obecnú políciu, poštu, mäsiareň aj predajňu ovocia a zeleniny. Detičky sa do škôlky vracali nielen s novými zážitkami, ale aj darčekmi od p. starostu, p. policajtov, p. poštárky, p. mäsiara a p. predavačiek. Naše poďakovanie patrí p. starostovi Bc. R. Neuvirthovi a všetkým, ktorých sme v tento deň navštívili.

Bc. Adela Jendreková a kolektív MŠ Ry č. 89

MATERSKÁ ŠKOLA 5RP11

V mesiaci január sme sa v našej MŠ venovali téme, ako si chrániť zdravie a podporovať imunitný systém v zimnom nepriaznivom období. Naša sociálna pedagogička Mgr. Janka Stanislavová predniesla deťom formou názorných ukážok na interaktívnej tabuli, aké dôležité je starať sa o svoje zdravie aj teraz v zime, či už príjmom väčšieho množstva ovocia a zeleniny, pravidelným cvičením, pohybom na čerstvom vzdu-

chu, častým vetraním miestností, či dokonca otužovaním. Deti pozorne sledovali, daná téma ich očividne zaujala, aktívne sa zapájali do vzájomnej diskusie a veríme, že si z tejto prednášky odnesú do života čo najviac pozitívnych vedomostí.

Dňa 29.01.2024 sme s deťmi našej MŠ navštívili kino Mier v Spišskej Novej Vsi, kde sme si pozreli sériu poučných rozprávok s hlavnými predstaviteľmi Mášou a medveďom. Deti boli doslova nadšené a s veľkou radosťou pozorne sledovali rozprávky. Mali možnosť spoznať rôzne druhy zvieratiek, ukážky ako sa zachovať v neočakávanej situácii, či už rozoznať dobré správanie od zlého. Bola to pre nich nielen príjemná zmena, náuka, ale aj zábava v jednom. Už teraz sa všetci tešíme na ďalšie podujatie, ktoré bude iste obrovským prínosom do budúcnosti pre naše detičky.

Bc. Marta Almášiová (pedagogický asistent)

MATERSKÁ ŠKOLA 554

Januárové aktivity v MŠ 554

Január v Materskej škole 554 sa niesol v znamení rôznych zaujímavých aktivít. Predškolské obdobie je dôležitou súčasťou života dieťaťa. Do vzdelávania v našej škole preto vnášame kreativitu, samostatnosť a zážitok z učenia sa. A začíname priamo v predprimárnom vzdelávaní. Naša materská škola organizuje každý týždeň rôznorodé aktivity zamerané na pohyb, zážitkové a situačné učenie, ktoré sú nevyhnutné pre socializáciu a pomáhajú budovať dobrý základ pre zaradenie sa do školského prostredia. Po prázdninách sme deti privítali pohybovými hrami zameranými na rozvoj rýchlosti a presnosti. Deti prekonávali prekážky v pohybových hrách a spoločne sa tešili zo zaslúženého víťazstva. Navštívilo

nás aj divadlo BABADLO. Herci odohrali vtipné predstavenie O psíčkovi a mačičke, ktoré nesie aj posolstvo o spolupatričnosti a prosociálnosti. Deti obsah predstavenia zaujal natoľko, že sa sami zapájali do diskusie medzi hlavnými predstaviteľmi. Takýto bol január v našej škole.

Bc. Lenka Gulašiová a kolektív MŠ 554

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Polročné hodnotenie možno prinieslo niekomu prekvapenie, ďalšiemu radosť, možno sklamanie, no veríme, že hlavne predsavzatie otvárať v druhom polroku školské dvere s odhodlaním naučiť sa čo najviac nového, zažiť nepoznané, okúsiť trpezlivosť, vybojovať prvenstvo... A január v našej škole prinášal množstvo takýchto príležitostí. O živote chudobných detí v Afrike a práci UNICEF sa mnoho zaujímavých vecí dozvedeli žiaci 5. A, 6. A, 7. A. Prostredníctvom hry si žiaci 6. C priblížili príjmy a výdaje v rodinnom rozpočte. V reláciách školského rozhlasu sme si pripomenuli Medzinárodný deň pamiatky obetí holokaustu a Deň komplimentov. Svoje športové zdatnosti si mali možnosť žiaci otestovať, prehliť a zdokonaľiť nielen na plaveckom, ale aj na lyžiarskom výcviku.

Obdivuhodné recitátorské majstrovstvo predviedli v súťaži Šaliarsky Maťko a umiestenie získali:

I. kategória (2. – 3. ročník)

1. miesto - Paulínka Bodzionyová (3.A)
2. miesto - Matias Bdžoch (3.A)
3. miesto - Eliška Stanislavová (2.A), Veronika Tomášová (2.A)

II. kategória (4. – 5. ročník)

1. miesto - Alžbetka Bodzionyová (5.A)
2. miesto - Anežka Horváthová (5.B), Jasmine Horváthová (4.C), Denisa Horváthová (4.D)

3. miesto - Timea Fedoreková (5.A), Damián Horváth (4.C)

III. kategória (6. – 7. ročník)

1. miesto - Sárka Combová (7.A)
 2. miesto - Alexandra Horváthová (6.A)
 3. miesto - Viktória Koričárová (7.A).
- Úspešnými riešiteľmi geografickej olympiády sa stali:
5. ročník
- Nela Bjelončíková, Timea Fedoreková, Alžbeta Bodzionyová z 5. A

6-7.ročník

Marek Mrovčák, Tadeáš Vincenty, Matúš Kuchta zo 7.A

8-9.ročník:

Timur Kaprál a Katarína Harviščáková z 9.A, Adam Almáši z 8. A.

V ekonomickej olympiáde sa úspešnými riešiteľmi stali Katarína Harviščáková a Emanuel Kandráč z 9.A. Všetkým úspešným riešiteľom olympiád držíme prsty na okresnom kole.

Spracovala Mgr. T. Hozzová

SPOJENÁ ŠKOLA

Po vianočných prázdninách sa žiakom ťažko rozbiehalo, ale po pár dňoch si opäť zvykli na každodenné povinnosti v škole, veď už máme za sebou prvý polrok. Naďalej nás však trápia problémy s dochádzkou, ktorá je aj napriek značnej snahe učiteľov u niektorých žiakov veľmi sporadická.

Kedže január je mesiac bohatý na rôzne ochorenia, napr. chrípku, prechladnutie, covid a nedostatočná hygiena je často zdrojom týchto chorôb, preto je nesmierne dôležité, aby sa žiaci aj v tomto smere neustále vzdelávali a zdokonaľovali. V našej škole sa uvedenej téme venovali dňa 12.1.2024 p.uč.Val'ková a Sema-

nová, ktoré prostredníctvom náučných prezentácií, videozáznamov a názorných hygienických pomôcok priblížili žiakom prvého stupňa základné zásady osobnej hygieny.

Matematické zručnosti žiakov 5.9.ročníka sme si overili dňa 30.1.2024 na "Matematickej olympiáde", ktorú zorganizovala p.uč.Z.Strehovská. Žiaci súťažili v troch kolách, v každom si vylosovali číslo otázky. V napätom "príkladovom" rozstrele nakoniec vyhral Vojtech Žiga zo 7.C triedy.

Spracovala: Ing. M.Malecová

Dňa 25.1.2024 koordinátorka drogovej prevencie Ľ.Kamencová zorganizovala pre žiakov 8.-9. ročníkov prednášku na tému "Alkohol a deti". Dobré vieme, že veková hranica detí, ktoré prvýkrát konzumujú alkohol neustále klesá a práve o tomto probléme diskutovali žiaci s koordinátorkou na základe premietaných filmov a reportáží.

Vyriešte osemsmerovku, tajničku nám pošlite na mail maja.malecova@gmail.com, na messenger, alebo na mail obce: obec@rudnany.sk

Každý mesiac vylosujeme jedného výhercu, ktorého odmeníme vecnou cenou. Za zaslanie správne vylúštenej tajničky z minulého čísla odmeníme výhercu **Annu Filipovú**.

Blahoželáme! **Správne znenie tajničky č.1: Všetko najlepšie**

E	I	N	E	D	U	B	Z	V	O	P	Á	D	N	O
I	Ť	S	O	V	I	L	T	S	O	R	A	T	S	V
N	K	O	V	T	S	Ľ	E	T	A	I	R	P	Ú	É
E	N	C	P	O	A	U	Y	A	R	R	O	K	D	B
Š	I	R	H	J	S	N	M	Á	G	L	P	O	R	O
E	H	T	O	U	I	U	U	Z	O	O	O	N	Ž	H
T	A	K	U	D	Ť	N	D	Č	I	D	J	C	N	A
O	O	E	O	N	A	D	E	Z	T	M	D	E	O	T
P	R	H	S	J	T	N	O	Á	O	E	I	R	S	S
O	E	B	U	Ľ	S	E	A	Ž	V	N	L	T	Ť	T
H	L	Á	S	K	A	Z	R	I	I	A	I	Ý	P	V
O	A	R	É	I	R	A	K	T	A	V	Á	K	V	O
D	X	H	C	E	P	S	Ú	K	S	D	O	M	O	V
A	R	A	Z	Á	Ľ	U	B	Y	S	E	N	T	I	F
Y	T	I	K	O	M	U	N	I	K	Á	C	I	A	A

Použité slová:

bohatstvo, chuť do života,
domov, fitnes, hodiny, január,
joga, kariéra, kino, kniha,
komunikácia, koncert, káva,
láska, odmena, opora,
optimizmus, osud, pohoda,
pokoja, potešenie, povzbudenie,
priateľstvo, pád, relax, rok,
spoločenské hry, starostlivosť,
stretnutie, súdržnosť, sľub, výlet,
záľuby, zážitky, úspech

POLICAJNÉ OKIENKO

V mesiaci január sme zasahovali 4 x v časti obce RPII a Zabíjanec , z dôvodu predaja tovaru bez povolenia cudzincom z Poľska /5.1, 11.1., 16.1, 26.1/.

Dňa 15.1.2024 v čase o 9,45 hod. bolo obecnou políciou preverené oznámenie občianky , ktorá nahlásila, že v blízkosti jej domu sa nachádzajú maloletí, ktorí rúbu drevo. Po príchode na miesto bolo zistené , že maloleté osoby v poraste rúbali konáre stromov. Boli upozornení, vyšetrení prečo nie sú v škole a následne vykázaní z uvedeného miesta.

Dňa 15.1.2024 v čase o 11,15 hod. obecná polícia zistila, že v časti obce Stupy sa na cintoríne neznáma osoba dopúšťa krádeže drevnej hmoty. Hliadka po príchode na miesto zaistila osobu, ktorá niesla na pleci bukové drevo s dĺžkou 330 cm a priemerom 15 cm. Následne na to bola na miesto cestou stálej služby privolaná hliadka OOPZ Markušovce, ktorá ďalej vec realizovala ako trestný čin krádeže drevnej hmoty v zmysle § 212 ods.1 písm. e, trestného zákona.

Dňa 30.1.2024 v čase o 13,45 hod. bola hliadkou ObP zistená krádež dreva z objektu bývalého SOU, ktorý je vo vlastníctve obce Rudňany. Páchatel bol zaistený, následne bol o krádeži vyzozumený starosta obce , ktorý dal obecným MMV odviezť drevo na zberný dvor.

Mgr. Slavomír Kalafut (Náčelník ObP Rudňany)

KAM ZA KULTÚROU

Aj počas februárových a marcových dní Vám redakcia Horizontu prináša niekoľko zaujímavých tipov na športové i kultúrne podujatia:

- Pre verejnosť v Schulerlochu pri Spišskej Novej Vsi otvorili vojenský bunker.
 - KD v Smižanoch vás pozýva 19. 2. 2024 o 18:00 na divadelné predstavenie SEN KAŽDEJ ŽENY s Andreou Karnasovou a Braňom Deákom.
 - Bezplatné vstupy do veže Kostola Nanebovzatia panny Márie sa uskutočnia 19. – 23. 2. 2024 o 11:00, 13:00, 15:00. 21. 2. 2024 sa o 17:00 uskutoční večerný výstup do veže.
 - 21. 2. 2024 o 15:30 pred Provinčným domom začne sprevádzanie historickým námestím Spišskej Novej Vsi s historikom Miroslavom Števíkom - SAKRÁLNE OBJEKTY V STAROM IGLOVE.
 - LESY MESTA SPIŠSKÁ NOVÁ VES pre vás 21. 2. 2024 pripravili bezplatnú komentovanú prechádzku náučným lesníckym chodníkom DIANA so sprievodcom – lesníkom so začiatkom v Medvedej dolke v Novoveskej Hute.
 - 23. 2. 2024 o 16:00 sa v Letohrádku Dardanely uskutoční koncert HUDOBNÁ PERLA SPIŠA pri príležitosti uvedenia projektu IROP.
 - 24. – 25. 2. 2024 od 9:00 môžete vyraziť SO SPRIEVODCOM DO RAJA:
24. 2. 2024 Trasa: Smižianska Maša – Čingov, Ihla – Sovia skala – Bienhaus = cca 1,5 hod. Zraz o 9:00 na parkovisku na Smižianskej Maši.
25. 2. 2024 Trasa: Stratená Havrania skala a späť (okruh) = cca 3 hod. Zraz o 9:00 na autobusovej zastávke v Stratenej.
- Miešaný spevácky zbor mesta SNV CANTUS VILLA NOVA pod vedením Mgr. art. Igora Gregu vás srdečne pozýva na SLÁVNOSTNÝ KONCERT pri príležitosti odovzdania dirigentskej taktovky Jaroslavovi Bohunčákovi 8. 3. 2024 o 18.00 h v koncertnej sieni Reduty.
 - Do DK Mier vás 12. 3. 2024 o 19:00 pozýva na divadelné predstavenie LET ČÍSLO 124 Lujza Garajová -Schrameková, Dominika Richterová, Juraj „Šoko“

Tabaček a Peter Sklár.

• 17. 3. 2024 o 17:00 vystúpi v DK Mier v SNV FOLKLÓRNY SÚBOR ŽELEZIAR so svojím programom ZÁBAVKY A HRY TANEČNÉ II.

Podľa internetu spracovala Mgr. T. Hozzová

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Stav obyv. k 31.1.2024	spolu	muži	ženy
V obci celkom	4962	2468	2494
Za mesiac január	spolu		
počet úmrtí	1		
počet narodení	0		